

Σωτήρης Μπαμπατζάνης

Η Άλωση 1453

ΣΕΙΡΑ: ΘΕΑΤΡΟ

[1]

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΖΗΤΗ

Κάθε γνήσιο αντίτυπο φέρει την υπογραφή του συγγραφέα

ISBN 978-960-456-316-6

© Copyright, 2012, Εκδόσεις ΖΗΤΗ, Σωτήρης Μπαμπατζάνης

Οποιαδήποτε παρουσίαση του έργου στο θέατρο, ραδιόφωνο, τηλεόραση κλπ, επιτρέπεται μόνον ύστερα από έγγραφη έγκριση του συγγραφέα.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του ελληνικού νόμου (Ν.2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

Φωτοστοιχειοθεσία Π. ΖΗΤΗ & Σια ΟΕ
Εκτύπωση 18ο χλμ Θεσ/νίκης-Περαίας
Βιβλιοδεσία Τ.Θ. 4171 • Περαία Θεσσαλονίκης • Τ.Κ. 570 19
Τηλ.: 2392.072.222 - Fax: 2392.072.229 • e-mail: info@ziti.gr

www.ziti.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ:
Αρμενοπούλου 27, 546 35 Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310.203.720, Fax: 2310.211.305 • e-mail: sales@ziti.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ - ΕΝΩΣΗ ΕΚΔΟΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ:
Στοά του Βιβλίου (Πεσμαζόγλου 5), 105 64 Αθήνα • Τηλ.-Fax: 210.3211.097

ΑΠΟΘΗΚΗ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΩΛΗΣΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗ:
Ασκληπιού 60, 114 71 Αθήνα
Τηλ.-Fax: 210.3816.650 • e-mail: athina@ziti.gr

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ: www.ziti.gr

*Στους εναπομείναντες Ρωμιούς
της Κωνσταντινούπολης
και στον Οικουμενικό Πατριάρχη
κ.κ. Βαρθολομαίο.*

Λίγα λόγια

ΟΤΑΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΑ ΝΑ ΓΡΑΨΩ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΡΓΟ συνέτρεξαν πολλοί και διάφοροι λόγοι που δεν αρμόζει η περίπτωση να κατονομάσω. Η προσπάθειά μου, με βρήκε αντιμέτωπο με την ιστορική πραγματικότητα της Αλώσεως της Κωνσταντινούπολης. Ένωσα την ανάγκη λοιπόν να περιγράψω μια τραγική στιγμή του Ελληνισμού. Αυτό βέβαια θα γινόταν πραγματικότητα μόνον μέσα από μια προσέγγιση της ιστορικής αλήθειας και χωρίς παραποιήσεις της.

Ο κίνδυνος ήταν μεγάλος, αλλά μετά την παρουσίαση του έργου δικαιώθηκα. Ο κόσμος το αγάλιασε και με τις εκδηλώσεις του έδειξε ότι όταν παρουσιάζεις τα γεγονότα όπως πραγματικά συνέβησαν, απολαμβάνεις θετικής κριτικής και επαίνου.

Πρόκειται λοιπόν για ένα ιστορικό έργο με χορικά μέρη τραγικά. Ένα δράμα που κύρια πηγή του είναι το χρονικό της Αλώσεως του αυτόπτη μάρτυρα των γεγονότων Γεωργίου Φραντζή καθώς επίσης και πλείστων ιστορικών πηγών.

Μετά την πρώτη παρουσίαση του έργου το 1996 και αφού επανεξέτασα το κείμενο, έκανα ορισμένες προσθήκες και διορθώσεις. Με τη νέα του λοιπόν μορφή το παραθέτω ευελπιστώντας σε μια νέα παρουσίασή του επί σκηνής.

Το μεγαλύτερο ευχαριστώ το οφείλω στον Μεγαλοδύναμο Θεό που πάντα στέκεται δίπλα σε μας τους μικρούς κι αδύναμους, όταν με την καρδιά μας Του το ζητήσουμε!

Σωτήρης Μπαμπατζάνης

Η υπόθεση του δράματος

Οι τελευταίες ημέρες της Ελληνικής Αυτοκρατορίας της Κωνσταντινούπολης. Ο τραγικός Αυτοκράτορας Κωνσταντίνος ο Παλαιολόγος κάνει απεγνωσμένες προσπάθειες για να σώσει τη Βασιλεύουσα.

Ο Μωάμεθ ορέγεται την ομορφιά της Πόλης. Οι Δυτικοί αδρανούν. Βοήθεια καμιά. Ο λαός της Πόλης στους δρόμους παρακαλεί τον Θεό.

Η Πόλη πέφτει.

Η ελπίδα όμως παραμένει ζωντανή, από τότε ως σήμερα έστω και στους λίγους εναπομείναντες Έλληνες που ακόμη την κατοικούν!

Τα πρόσωπα του δράματος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ ΙΑ', *ο τελευταίος αυτοκράτορας
του Βυζαντίου*

ΜΩΑΜΕΘ Β' Ο ΠΟΡΘΗΤΗΣ, 1444-1446, 1451-1481

ΦΡΑΝΤΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, *Πρωτοβεστιάριος και Μεγάλος Λογοθέτης*

ΝΟΤΑΡΑΣ ΛΟΥΚΑΣ, *ο τελευταίος πρωθυπουργός του Βυζαντίου*

ΠΟΛΙΣ

ΡΩΜΑΝΙΑ

ΚΟΥΡΥΦΑΙΑ ΧΟΡΟΥ

ΤΡΕΛΗ - ΔΑΙΜΟΝΙΣΜΕΝΗ

ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, *Δυτικός στρατηγός*

ΓΕΡΩΝ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ, *αντιπρόσωπος του λαού*

ΣΟΓΑΝ ΠΑΣΑΣ

ΤΟΥΡΧΑΝ ΠΑΣΑΣ

ΑΛΗ ΠΑΣΑΣ

ΙΣΜΑΗΛ ΧΑΜΖΑΣ, *αντιπρόσωπος του Μωάμεθ*

ΙΕΡΕΥΣ

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

ΛΑΟΣ, *γυναίκες της Πόλης*

ΠΡΟΓΟΝΟΙ ΤΟΥ ΜΩΑΜΕΘ, *γυναίκες*

ΦΩΝΗ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΔΥΟ ΝΕΑΡΟΙ, *γιοι της Ρωμανίας*

Σκηνή 1η

ΛΑΟΣ, ΠΟΛΙΣ, ΤΡΕΛΗ

[Μπαίνουν στη σκηνή οι γυναίκες της Πόλης θρηνώντας για την επικείμενη συμφορά.]

- ΛΑΟΣ – Έρθε η στιγμή...
– Έφτασε η ώρα...
– Ο θάνατος χτύπησε την πόρτα μας γυναίκες...
– Θάνατος... [όλες]
– Ακούω των βαρβάρων τις ορδές...
– Λυσσομανάει ο άνεμος...
– Θρήνοι βγαίνουν απ' την Αγια-Σοφιά...
– Ο Δεσπότης μας πού είναι;
– Οι Στρατηγοί μας γιατί βαριολογούν;
– Βλέπω τον δικέφαλο να πέφτει απ' τον ουρανό...
– Κακό σημάδι κυράδες μου...
– Αλίμονο, ανοίγουν οι πύλες...
– Ποιος εφιάλτης θέλησε η πόλη μας να χαθεί;
– Ο αέρας είναι ψυχρός...
– Η νύχτα φοβερά ύπουλη...
– Αλίμονο, ανοίγει η πύλη...
– Τρέξτε να σωθείτε...
– Θάνατος... [όλες]

[Μπαίνει στην εικόνα μια γυναίκα αναμαλλιασμένη ουρλιάζοντας.]

ΤΡΕΛΗ Ήρθε ο θάνατος! Από τα πέρα ουρλιάζουν τα σκυλιά, η μέρα έγινε νύχτα...

Ο ουρανός σκοτεινίασε ξαφνικά...

Το θηρίο της Αποκάλυψης λυσομανά...

Η πύλη άνοιξε...

Ο Μωάμεθ σκόρπισε τον πανικό...

Κλάψτε Πολίτισσες τους άνδρες, τα παιδιά, τις κόρες σας, κλάψτε για το Βασίλειο το μεγάλο...

Αλίμονο, ποια μάνα δεν δακρύζει, ποιος γονιός δεν θρηνολογεί...

Ο Σατανάς κυριεύσε την πόλη...

Αμαρτωλοί, Σάτυροι, σας τιμώρησε ο Θεός για τις αμαρτίες σας...

Χα, χα, χα!... Πέρασε πασά μου, πέρασε αφέντη μου πολυχρονεμένη...

Ο τρισκατάρατος νίκησε... [Γέλια.]

Α, α!... Ακούω αλυσίδες να σέρνονται, τα αυτιά μου, τρελαίνομαι η δύστυχη! Τι είναι εκείνη η σκιά;

Μήπως ο άγγελος του πυρός με τη ρομφαία του, μήπως πάλι η Πόλη προσωποποιημένη; Τα 'χασα η δύσμοιρη...

Μη με πλησιάζεις βρόμικο πλάσμα και πέτα τον σταυρό που απάνω σου φοράς... Η θέα του με πεθαίνει... [Την φτύνει.]

[Εμφανίζεται η ΠΟΛΗ με αλυσίδες δεμένη και οι γυναίκες την προσκυνούν.]

ΠΟΛΙΣ Μύρια κακά με βρήκανε...

Μανάδες και θυγατέρες με θρηνούν...

Τα στέφανα των γάμων στα εικονίσματα ματώνουν...

Η Ρωμοσύνη χάνεται...

Μάνα μου και βασίλισσα άσε με να πεθάνω...

ΤΡΕΛΗ Να πεθάνεις μαζί με τον δικέφαλο αετό σου και το τρανό μισοφέγγαρο να φορέσεις στέμμα σου...

ΠΟΛΙΣ Ποτέ, ποτέ, τ' ακούς μαύρε δαίμονα... Όσο και να παρακαλάς, όσες φορές και να το πεις δεν θα σ' ακούσω... Μέσα απ' τα συντρίμμια μου ξανά θα βασιλέψω...

ΠΟΛΙΣ/ΛΑΟΣ Αλίμονο!

[Φωνάζουν και κραυγάζουν φεύγοντας από τη σκηνή.]